

Milliseid toetusi pakub KIK energeetika ja ressursitõhususe valdkonnas?

Säästlike, kiirete ja keskkonnahoidlike lahenduste arendamine ning nende kasutuselevõtt annab panuse kliimahoidu ja kasvuhoonegaaside heite vähenemisse, aga ka energiatõhususse. Kui uudsete lahenduste kasutuselevõtt käib ettevõtetele veel üksi üle jõu, siis riik saab anda siin oma panuse. Seetõttu on KIKis avatud ja avanemas üsna mitu energeetikavaldkonna toetust, mis on mõeldud just ettevõtetele.

AIRE ARIKE-TRUTIN, KIKi energeetika ja liikuvuse valdkonnajuht

Juba etteruttavalt võib öelda, et selle artikli kõrvale tasub võtta KIKi koduleht, kust näeb erinevate toetuste kohta täpsemaid tingimusi ja vajalikke kuupäevi. Paraku kõik leheveergudele ei mahu.

Rohevesiniku kasutuselevõtt transpordis ja keemiatööstuses

Kuni 30. märtsini on KIKis avatud taotlusvoor, kust toetame rohevesiniku tervikahela loomist tootmisest tarbimiseni. Toetuse eesmärk on kiirendada roheliste ehk saastevaba vesiniku tootmist ja tarbimist Eestis, kus ei ole veel toimivaid vesiniku tootmise, jaotamise ega tarbimise võimalusi.

Aastatel 2020–2021 läbi viidud vesinikuressursside kasutamise analüüs näitas, et Eestis on suurim potentsiaal heitekoostuste vähendamiseks transpordisektoris, mis sõltub endiselt tugevalt fossiilsetest kütustest. Suurem potentsiaal on rongidel, praamidel, raskeveokitel ja teistel pikamaasõidukitel, kus elektrifitseerimist on keerulisem teha.

Lisaks on vesiniku kasutuselevõtt transpordisektoris oluline keskenduda tanklavoru arendamisele. Sama analüüsi järgi seisneb tööstussektoris vesiniku potentsiaal fossiilsetel allikatel põhinevate keemiatoodete impordisõltuvuse vähendamises. Seega on Eesti otsustanud anda abi transpordi- ja keemiatööstuse sektorile saastevaba vesiniku terviklahenduste väljatöötamiseks.

Transpordisektoris toetame rohevesiniku tootmisüksuse ja tankimistaristu rajamist ning transpordivahendi soetamist. Keemiatööstuses rohevesiniku- ja keemiatööstuse lähteaine tootmisüksuste rajamist. See toetus on mõeldud ettevõtetele, maksimaalne toetussumma projekti kohta on 20 miljonit eurot. Taotlusvooru kogueelarve suurus on ca 49 miljonit eurot.

Oleme KIKis ka varem panustanud vesiniku tervikahela arendamisse. Toetasime 5 miljoni euroga Utilitase projekti, kes plaanib võtta rohevesiniku kasutusele taksoniduses. Tulemusi näeme hiljemalt 2024. aasta lõpuks.

Energiasalvestuse seadmete pilootprojektide arendamine

Anname toetust taastuenergiast toodetud soojuste või elektrit energiasalvestusseadmete projekterimiseks ja rajamiseks ning sellega seotud tegevusteks. Rajatud seadmeid tuleb pärast lõppmakse tegemist vähemalt viis aastat sihipäraselt ja nõuetekohaselt kasutada.

See toetus on mõeldud ettevõtetele, kes ise või sidusettevõtete kaudu omavad taastuenergiat tootmisüksust ja kellel pole seadusega keelatud energiasalvestusseadme omanine või opereerimine. Toetuse maksimaalne suurus elektrit energiasalvestusvõimsuse iga megavatti kohta on 360 tuhat eurot käibemaksuta ja soojuste energiasalvestusvõimsuse iga 1000 kuupmeetri kohta 220 tuhat eurot käibemaksuta. Maksimaalne toetussumma ühe taotluse kohta on 1 miljon eurot. Ettevõtetele suunab riik kokku ligi 7,8 miljonit eurot. Taotlusi ootame 3. märtsini.

Tööstusaladel taastuvelektri tootmiseseadmete kasutuselevõtu hoogustamine

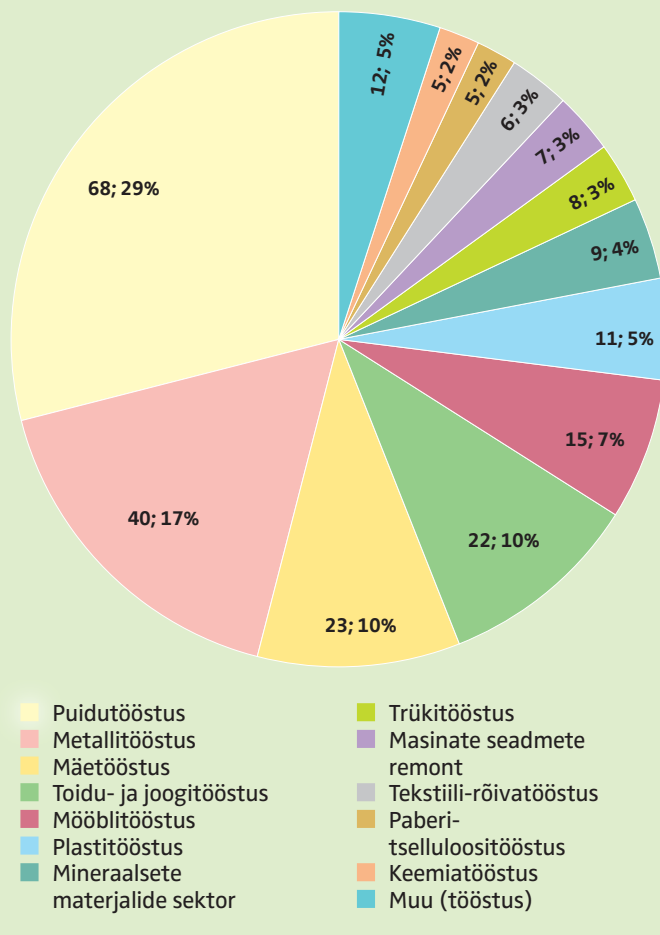
Kuni 28. veebruarini saavad ettevõtted küsida toetust tööstusalal või tööstusalaga piirneval alal asuva taastuvelektri tootmiseseadme jaotus- või põhivõrguga ühendamiseks. Seda ikka selleks, et saaksime taastuenergiat tootmist Eestis suurendada ja samal ajal vähendada vajadust fossiilkütuste järele. Taotlemise hetkel ei tohi taastuvelektri tootmiseseade veel kasutusvalmis olla. Projekti tulemusena loodud liitumisvõimsus

FOTO: KIK

TASUB TEADA

Ressursitõhususe toetust saanud ettevõtete arv põhitegevusala järgi

peab olema vähemalt 200 kilovatti ja liitumispunkt tuleb välja ehitada hiljemalt 2026. aasta aprilliks. Vooru eelarve on 6,8 miljonit eurot.

Jaotus- või põhivõrgu liitumisvõimsusele lisanduvat iga megavatti kohta on võimalik saada

toetust maksimaalselt 230 tuhat eurot käibemaksuta, maksimaalne summa taotluse kohta on miljonit eurot. Toetust saavad küsida Eestis registreeritud äriühingud, kuid mitte suletud jaotusvõrku omavad ja opereerivad äriühingud.

Ettevõtete ressursitõhusus

Hea meel on, et oleme viimase viie aasta jooksul toetanud 231 ettevõtte ressursitõhususe investeeringuprojekti 82 miljoni euroga. Lisaks 700 tuhande euroga ettevõtete ressursiauditite tegemist. Kõik see näitab, et Eesti ettevõtted soovivad anda oma panuse kliimanetraalse majanduse suunas, aga mõtlevad ka oma ettevõtte tasandil, kuidas võimalikult keskkonnahoidlikult hakkama saada. Seni võib tublide toetuse saajate seast leida sellised ettevõtted nagu Estonian Cell, A. Le Coq, Solarstone, Laserline, Dagoplast, Ecoprint, Kunda Nordic Tsement, Tartu Mill jpt.

Loodetavasti juba selle aasta teises pooles saame taas avada ettevõtete ressursitõhususe toetuse taotlemise eelduseks oleva uue ressursiauditite taotlusvooru. Sel korral on mõeldud lisaks tööstustele ka teenindussektorile. Täpsed tegevusalad veel selguvad. Investeeringutoetuste meede avaneb 2024 ja siis läheb jagamisele ca 34,5 miljonit eurot.

Taastuenergiat põhinev soojusmajandus

Juba lähikuudel avame taas taotlusvooru kaugkütte katlamajade ja torustike uuendamiseks. Katelde renoveerimise ja kütuse vahetuse kõrval toetame ka selle asendamist mõne teise tehnoloogiaga, näiteks soojuspumpaga. Toetame ainult taastuenergiat põhinevat taotlust. Taotlemise ringi ootame kohalike omavalitsuste üksuseid, kohalike omavalitsusele kuuluvaid äriühinguid ja soojusettevõtjaid.

Meetme eelarve on 22,5 miljonit eurot.

Lõppeval rahastusperioodil panustas KIK ühtekuuluvusfondi toel ca 60 miljonit euroga 232 soojusmajanduse investeeringuprojekti. Lisaks valmis 203 soojusmajanduse arengukava, mis on aluseks investeeringute tegemisel. Võib öelda, et uusi või renoveeritud katlamaju ja soojustustikke on ehitatud igasse Eestimaa nurka.

2023. aasta teises pooles avame ka õiglase ülemineku fondist 20-miljonilise toetuse, mille eesmärk on Ida-Virumaal kaugkütte võrgus põlevkivi asemel taastuvatest allikatest soojuste tootmine uue või rekonstrueeritud soojuste tootmisjaamaga.

Biometaani ehk rohegaasi kasutuselevõtt

Selle aasta teises pooles suuname 12 miljonit eurot biometaani ehk rohegaasi tarbimise ja tarnimise arendamiseks. Toetame biometaani tarbivate gaasibusside soetamist avaliku liiniveetee osutamiseks, samuti jäätme- ja elanikkonnakaitse- või tuletõrjeteenistustes kasutatavate keskkonnasõbralike sõidukite soetamist. Lisaks saab toetust biometaani võimekusega tanklate rajamiseks.

Eestis on KIKi toel valminud juba 20 biometaani tanklat. Toetuse saajateks on nii Alexela, Krooning, Eesti Gaas kui ka JetGas. Samuti sõidavad Tartu, Tallinna ja Pärnu linna lähiliinide bussid rohegaasiga.

www.kik.ee